

๑๘

គំនិតស្តុណា

ກົມພອດອະລາຍ/ ອົບອົບຊາດ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

ພຖະການ ២៥៥១

เรื่อง การตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีร้องเรียนนายกเทศมนตรีนครลำปางมีส่วนได้เสียในสัญญาหรือกิจการที่ทำกับเทศบาลนครลำปาง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดลำปาง

อ้างถึง หนังสือจังหวัดลำปาง ลับ คุณที่สุด ที่ มหาดไทย ๑๘๐๗ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๓๑

ตามที่จังหวัดลำปางได้มีหนังสือถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ขอหารือเกี่ยวกับการเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาหรือกิจกรรมที่ทำกับเทศบาลนครลำปาง กรณีผู้ใช้ชื่อว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ทำหนังสือถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ร้องเรียนกล่าวโทษ นายนิมิต จิวะสันติการ นายกเทศมนตรีนครลำปาง เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาที่เทศบาลนครลำปางเป็นคู่สัญญา โดยให้โรงเรียนลำปางพัฒนาระบบท่องเที่ยว ซึ่งเป็นโรงเรียนของตนเป็นผู้รับจ้างจัดรูปแบบแนวร่วมกันในงานแข่งขันกีฬาพานิชเทศบาลและเมืองพังญา รอบชิงชนะเลิศ ระดับประเทศไทย ครั้งที่ ๒๔ นอกจากนี้ยังอื้อประโภชันให้กับเครือญาติ โดยจ้างโรงเรียนแรมป์เกต ของน้องชายคือ นายนฤทธิ์ จิวะสันติการ จัดขึ้นวนแห่พระแก้วในการจัดการแข่งขันกีฬาดังกล่าว นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า ตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเรื่องที่ ๖๐๔/๒๕๔๕ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณฑ์ที่ ๑) ได้ให้ความเห็นในการพิจารณา เรื่อง การเป็นผู้มีส่วนได้เสียของสมาชิกสภาเทศบาลในสัญญาที่เทศบาลเป็นคู่สัญญา (กรณีเทศบาลคำบังลงสะพุง) ว่า บทบัญญัติตามมาตรา ๑๙ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๙๒ ที่บัญญัติว่า สมาชิกสภาเทศบาลต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญา ที่เทศบาลเป็นคู่สัญญา หรือในกิจการที่กระทำให้แก่เทศบาลหรือที่เทศบาลกระทำ นั้น มีความมุ่งหมายที่จะให้ สมาชิกปฏิบัติหน้าที่ในขณะดำรงตำแหน่งด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและรักษาประโยชน์เป็นสำคัญ โดยสมาชิก ต้องไม่มีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับเทศบาลไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม ซึ่งการพิจารณาว่าสมาชิกผู้ใดมี ส่วนได้เสียในสัญญาหรือไม่ นอกจากจะพิจารณาว่า ใน การปฏิบัติตามสัญญานั้น สมาชิกผู้นั้นได้ประโยชน์ โดยตรงหรือไม่แล้ว ยังต้องพิจารณาว่าสมาชิกผู้นั้นมีความสัมพันธ์กับคู่สัญญาในลักษณะที่ส่งผลดีหรือผลเสีย ต่อตนในทางอ้อม อันจะได้ชื่อว่ามีส่วนได้เสียในทางอ้อมหรือไม่ ซึ่งความสัมพันธ์ที่มีอยู่อาจจะเป็นความสัมพันธ์ ในเชิงบริหาร โดยเป็นผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ด้วยแทนผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการดำเนินงานในกิจการ ของบุคคลธรรมดายังหรือของนิติบุคคลที่มีการกระทำการกับเทศบาล หรือความสัมพันธ์ในเชิงทุน โดยเป็นหุ้นส่วน ในห้างหุ้นส่วน ผู้เป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือผู้ถือหุ้นบริษัทจำกัดซึ่งสามารถครอบครองร่วมกับบริษัทได้ หรือความสัมพันธ์ในระหว่างบุคคล ซึ่งกฎหมายบัญญัติให้มีหน้าที่อุปการะเลี้ยงดูต่อ กัน เช่น ความสัมพันธ์

/ระหว่าง...

ດីបុ

ถ้า

ระหว่างสามีภริยาหรือความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา กับบุตร ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต่อมาคณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๑ และคณะที่ ๒) ได้ให้ความเห็นในการพิจารณาเรื่องการมีส่วนได้เสียของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในสัญญาที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นคู่สัญญา (กรณีของการบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต) ตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๒๙๑/๒๕๔๑ ว่า การที่มาตรา ๔๔/๓ (๓) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้กำหนดห้ามให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด กระทำการเป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้นเป็นคู่สัญญาหรือในกิจการที่กระทำให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้นหรือที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น จะกระทำ ก็โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปฏิบัติหน้าที่ในขณะดำรงตำแหน่งด้วย ความซื่อสัตย์สุจริตและรักษาประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นสำคัญ โดยนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดดังกล่าวไม่มีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม จะนั้น หากมีข้อเท็จจริงหรือมีพฤติกรรมใดๆ ก็ตามที่พิจารณาได้ว่านายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีความสัมพันธ์ ในเชิงผลประโยชน์จากสัญญาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือกระทำการทำกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่ว่าจะโดยผลของการปฏิบัติความสัญญานั้นหรือความสัมพันธ์กับคู่สัญญาในลักษณะที่จะส่งผลดีหรือผลเสียต่อตน ในทางใดแล้ว ก็ย่อมถือว่าเป็นการต้องห้ามตามบทบัญญัติดังกล่าว นอกจากนี้ศาลปกครองสูงสุดยังได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาของนายกเทศมนตรี ตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขคดีที่ อ.๕๘๗/๒๕๔๗ คดีหมายเลขแดง ที่ อ.๓๗๗/๒๕๔๐ ซึ่งศาลปกครองสูงสุดได้ให้ความเห็นว่า บทบัญญัติดามมาตรา ๑๙ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่บัญญัติว่า สมาชิกสภาเทศบาลต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่เทศบาลเป็นคู่สัญญา หรือในกิจการที่กระทำให้แก่เทศบาลหรือที่เทศบาลจะกระทำนั้น กฎหมายมีเจตนาดีเพื่อห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในฐานะที่คุณเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐสร้างประโยชน์ส่วนตนโดยเบี่ยดเบี้ยนหรือคุกคามประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์ของรัฐ ซึ่งการพิจารณาว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสียหรือไม่ จัดด้องพิจารณาจากข้อเท็จจริง และพฤติกรรมเป็นกรณีๆ ไป หากไม่ปรากฏข้อเท็จจริงหรือพฤติกรรมใดที่แสดงให้เห็นว่าได้มีการใช้อโอกาสในฐานะที่คุณเป็นผู้ดำรงตำแหน่งสร้างประโยชน์ส่วนตนโดยเบี่ยดเบี้ยนหรือคุกคามประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์ของรัฐ ก็ไม่เข้าลักษณะเป็นผู้กระทำการอันเป็นผู้มีส่วนได้เสียตามนัยมาตรา ๑๙ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว

โดยที่มาตรา ๔๔ จดหมาย วรรคท้าย แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดว่า เมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับความเป็นนายกเทศมนตรีสั่นสุดลงเนื่องจากเป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่เทศบาลนั้นเป็นคู่สัญญา หรือในกิจการที่กระทำให้แก่เทศบาลนั้น หรือที่เทศบาลนั้นจะกระทำ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบถามและวินิจฉัยโดยเร็ว ซึ่งการพิจารณาว่านายกเทศมนตรีผู้ใดกระทำการเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาที่เทศบาลเป็นคู่สัญญาหรือกิจการที่

/กระทำให้แก่ ...

ถ้า

ถ้าบ

กระทำให้แก่เทศบาลหรือที่เทศบาลกระทำหรือไม่ นั้น ต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงและพฤติการณ์เป็นกรณีๆ ไป ดังนั้น กรณีของนายนิมิตร จิวะสันติการ นายกเทศมนตรีนครลำปาง ผู้ว่าราชการจังหวัดลำปางชอบที่จะ พิจารณาพยานหลักฐานทั้งพยานเอกสาร พยานบุคคล และพยานแวดล้อมต่างๆ เพื่อให้ได้ทราบข้อเท็จจริง และพฤติการณ์ในเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดลำปางสามารถนำคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา หรือคำพิพากษาของศาลปกครองที่เกี่ยวข้อง เช่น คำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสื้อที่ ๖๐๔/๒๕๔๕ และ ๒๙๑/๒๕๔๑ หรือคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขคดีที่ อ.๕๒๗/๒๕๔๗ คดีหมายเลขคดีที่ อ.๓๒๗/๒๕๕๐ เป็นต้น มาใช้ประกอบการพิจารณาให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ดังกล่าว เพื่อพิจารณาวินิจฉัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายจินทร์ จิตติกาภรณ์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล
โทร. ๐-๒๒๔๔-๕๐๓๔-๕
โทรสาร ๐-๒๒๔๔-๕๐๓๖

“ธรรมะนำไทยใสสะอาด

ถ้าบ